

Talouden toteuma tammikuu - toukokuu 2024

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 183
303/02.02.02/2024

Valmistelija

Talousjohtaja Heli Lähteenmäki

Vuosi 2024 lähti liikkeelle talouden kannalta melko tahmeasti, mutta kevään kuluessa on tullut näkyviin joitakin valonpilkahduksia talouden elpymisen suhteen. Taantuma selätettiin joku aika sitten, mutta talouskasvu on vielä vaatimatonta. Rakentaminen on edelleen hiljaista etenkin asuntorakentamisen osalta.

Kuntarahoituksen tuoreen suhdanne-ennusteen mukaan vasta vuonna 2025 on odotettavissa talouden suurempaa piristymistä. Kuluttajien ostohalukkuutta rajoittaa edelleen korkea korkotaso, vaikka korkojen laskusta on jo pieniä merkkejä. Arvonlisäveron korotus 1.9.2024 alkaen jarruttaa kuluttajien käyttäytymistä. Teolliset investoinnit ovat edelleen jäissä, mutta positiivisia uutisia niiden suhteen toivotaan syksyksi

Vuosi 2024 on kuntien ensimmäinen uusi normaali vuosi hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Vuoden 2023 ylimääräiset verotulohännät jäivät historiaan, ja nyt pitää tulla toimeen pienemmillä verotuloilla. Taantumasta huolimatta työllisyys on pysynyt hyvänä, ja se pitää kunnallisveron tuoton tasaisena. Yhteisöveron ennakoiden maksu on vähentynyt, ja se kertoo yritysten aiempaa heikommasta tilanteesta. Kiinteistöveroä tilitetään vaihtelevasti eri vuosina, joten kuukauden eivät sen osalta ole täysin vertailukelpoisia. Maksuvalmiusraportista on nähtävissä, että toukokuussa "syötiin" kassavaroja reilut 600 000 euroa kuukauden aikana. Kiinteistöveron suuret tilitykset ovat luvassa kesän aikana, ja ne paikkaavat kassaa jonkin verran.

Toimintatuotoissa alkuvuoden toteutuma on hieman keskimääräistä toteutumaa (41,7%) parempi. Tukien ja avustuksia sekä muita tuottoja on saatu enemmän kuin keskimääräinen toteutuma. Tukien ja avustusten suurta toteutumaa selittää omalta osaltaan hankerahojen siirto vuodelta 2023. Sen sijaan myynti- ja maksutuotot laahaavat perässä keskimääräistä toteutumaa. Käyttöomaisuuden myyntitavoitteesta on toteutunut kolmasosa.

Toimintakuluissa henkilöstökulut ovat ylittäneet keskimääräisen toteutuman tason, samoin palvelujen ostot sekä muut kulut. Henkilöstökulujen toteutuma tukee maaliskuun lopun tilanteesta tehtyä ennustetta, jonka mukaan koko vuonna henkilöstökulut ylittyisivät reilusti. Palvelujen ostoissa ja muissa kuluissa menojen kertyminen on etupainotteista, joten kehitys näissä tasaantunee loppuvuotta kohti.

Verotulot ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisesti, mutta valtionosuudet ovat toteutuneet hieman keskimääräistä toteutumaa parempina. Valtionosuuspäätöksiin tulee kuitenkin muutos vielä kuluvana vuonna, ja todennäköisesti muutos pienentää valtionosuuksia jonkin verran.

Rahoituksen erät toteutuvat pääosin vuoden toisella puoliskolla, ja korkokulut ovat edelleen plusmerkkiset, koska lainaa ei ole. Lainanotolle ei ole ollut vielä tarvetta, mutta tilannetta tarkkaillaan jatkuvasti.

Poistot ovat toteutuvat lähes talousarvion mukaisina. Näiden jälkeen tulos tammi-huhtikuulta on 0,2 miljoonaa euroa positiivinen.

Investointien toteutuma on alkuvuodesta jäljessä keskimääräistä toteutumaa, sillä muutama ylivuotinen hanke on käynnissä, mutta uudet aloitettavat hankkeet ovat kilpailutuksessa alkuvuodesta ja niiden toteutus alkaa kesällä tai sen jälkeen.

Toukokuun lopun toteutumätiedoista ei loppuvuoden osalta voi tehdä vielä suuria johtopäätöksiä. Selvää kuitenkin on, että vuosi 2024 on taloudellisesti edellisiä vuosia tiukempi, kun kertaluonteiset, kuntataloutta vahvistaneet erät jäivät historiaan. Kustannusten kasvu on talousarvion toteutumisen suurin uhka kuluvana vuonna.

Talouden toteutuma 5/2024, maksuvalmiusraportti 5/2024 sekä verotulotilitykset tammi-toukokuulta 2024 ovat liitteinä.

Liitteet 1-3, KH 12.8.2024

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.
Kokouskäsittely	Merkittiin, että henkilöstön edustaja Juha Ovaska oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.